

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної
справи

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи к.х.н., доц. Пантелеймонов А.В.

_____

“ _____ ” _____ 20__ р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Бухгалтерський облік

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	1401 «Сфера обслуговування»
напрямок підготовки	6.140101 «Готельно-ресторанна справа»
освітня програма	«Готельно-ресторанна справа»
спеціалізація	_____
вид дисципліни	обов’язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“ 28 ” серпня 2018 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

к.е.н., доц. доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Євтушенко О.В.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

Протокол № 1 від “ 28 ” серпня 2018 року

В.о. завідувача кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи _____
Н.І.

Данько

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено методичною комісією міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від “ 28 ” серпня 2018 року

Голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу _____

(підпис)

Григорова-Беренда Л. І

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “ Бухгалтерський облік ” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.140101 - «Готельно-ресторанна справа».

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “ Бухгалтерський облік ” є опанування студентами методикою взаємного контролю діяльності осіб, чия діяльність відображається в бухгалтерському обліку; оволодіння студентами методологією бухгалтерських записів, бухгалтерського обліку в туризмі та бухгалтерською термінологією.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “ Бухгалтерський облік” є набуття студентами глибоких теоретичних знань з питань документального оформлення господарських процесів в туризмі

1.3. Кількість кредитів: 4

1.4. Загальна кількість годин: 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
26 год.	
Практичні, семінарські заняття	
26 год.	
Самостійна робота	
68 год.	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати : особливості підприємств сфери послуг, як об'єкта бухгалтерського обліку та основні поняття про туристичну діяльність; нормативну базу та передумови здійснення туристичної діяльності; характеристику об'єкта обліку та склад інформації, необхідної для управління господарською діяльністю, основні принципи організації бухгалтерського обліку в туристичній сфері діяльності.

вміти : використовувати методи та принципи бухгалтерського обліку на практиці

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Основи бухгалтерського обліку.

Тема 1. Сутність і значення бухгалтерського обліку як основи підприємницької діяльності, його предмет і метод

Сутність і значення бухгалтерського обліку як основи підприємницької діяльності, його функції та завдання. Види обліку. Вимірники, що застосовуються в обліку.

Предмет бухгалтерського обліку і його об'єкти. Класифікація об'єктів обліку за матеріальним і правовим аспектами (складом і розміщенням, джерелами їх формування та цільовим призначенням). Метод бухгалтерського обліку та його основні елементи.

Принципи бухгалтерського обліку за Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

Порядок регулювання бухгалтерського обліку. Стандарти бухгалтерського обліку.

Особливості і характеристика підприємств готельно-ресторанного господарства як об'єкта бухгалтерського обліку та нормативно-правові документи, які регулюють їх діяльність. Передумови здійснення діяльності підприємств готельно-ресторанного господарства. Склад інформації необхідної для управління господарською діяльністю підприємств готельно-ресторанного бізнесу. Основні принципи організації бухгалтерського обліку підприємств готельно-ресторанного господарства.

Тема 2. Бухгалтерський баланс

Бухгалтерський баланс, його зміст і побудова. Зміст статей балансу за П(С)БО 2 «Баланс». Терміни, що використовуються в П(С)БО2 «Баланс». Характеристика статей балансу.

Вплив господарських операцій на зміни у балансі. Типи змін. Значення бухгалтерського балансу.

Тема 3. Система рахунків бухгалтерського обліку та подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст, побудова. Класифікація рахунків та їх характеристика. Порядок записів на активних і пасивних рахунках. План рахунків, його структура та зв'язок з балансом.

Подвійний запис, його сутність і значення. Кореспонденція рахунків.

Характеристика синтетичних і аналітичних рахунків бухгалтерського обліку та взаємозв'язок між ними.

Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку. Оборотні відомості за рахунками синтетичного й аналітичного обліку.

Тема 4. Первинне спостереження та документація, вартісне вимірювання - оцінка та калькуляція

Загальні поняття про первинне спостереження й облікові документи за Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Бухгалтерські документи, їх роль та значення. Класифікація документів. Вимоги до змісту, структури й оформлення документів. Зберігання документів. виправлення помилок у документах. Організація документообігу.

Поняття оцінки об'єктів бухгалтерського обліку. Види оцінок та їх визначення. Вибір методики оцінки.

Калькуляція та її значення у формуванні собівартості і ціни об'єктів обліку.

Інвентаризація та її значення в контролі за власністю.

Облікові реєстри. Поняття та роль облікових реєстрів. Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» про облікові реєстри. Правила ведення облікових реєстрів. Способи виправлення помилок в облікових реєстрах.

Форми бухгалтерського обліку, їх сутність. Книжкова (журнальна) форма бухгалтерського обліку та її характеристика. Загальна характеристика інших форм бухгалтерського обліку.

Розділ 2. Бухгалтерський облік на підприємствах сфери послуг.

Тема 5. Облік необоротних активів

Поняття необоротних активів, їх склад і значення в готельно-ресторанній діяльності.

Класифікація необоротних активів.

Визначення, визнання і оцінка основних засобів за П(С)БО 7 «Основні засоби». Документування господарських операцій з руху основних засобів і їх облік. Поняття та методи нарахування зносу (амортизації) основних засобів за П(С)БО 7 «Основні засоби». Інвентаризація основних засобів.

Визначення, визнання і оцінка нематеріальних активів за П(С)БО 8 «Нематеріальні активи» і їх значення в підвищенні ефективності діяльності підприємств готельно-ресторанного господарства. Документування господарських операцій з руху нематеріальних активів. Облік нематеріальних активів.

Поняття фінансових інвестицій, їх визначення та визнання за П(С)БО 12 «Фінансові інвестиції». Класифікація фінансових інвестицій та їх значення в розвитку готельно - ресторанної діяльності.

Характеристика інших необоротних активів.

Тема 6. Облік виробництва і надання готельних послуг

Витрати, що формують готельні послуги, їх структура. Визнання витрат. Класифікація витрат і їх вплив на організацію бухгалтерського обліку. Прямі витрати готелів. Загальновиробничі витрати і їх розподіл. Система рахунків на виробництво готельних послуг. Організація аналітичного обліку витрат на виробництво. Методи обліку витрат на виробництво і калькулювання собівартості готельних послуг. Облік витрат за статтями калькуляції в готелях (облік витрат по сертифікації та ліцензуванню, облік інших витрат). Облік витрат допоміжних підрозділів готелю. Облік собівартості виробництва і надання готельних послуг.

Облік адміністративних витрат, витрат на збут і інших витрат операційної діяльності. Облік фінансових і інших витрат.

Тема 7. Облік діяльності ресторанів і кафе як підрозділів готельного господарства

Поняття і форми організації діяльності ресторанів і кафе готелів.

Визначення та визнання запасів за П(С)БО 9 «Запаси», їх значення в діяльності ресторанів і кафе. Оцінка запасів. Класифікація запасів.

Оцінка товарів і сировини та ціноутворення в ресторанах і кафе. Характеристика рахунка з обліку товарних запасів. Документальне оформлення та облік надходження продуктів, товарів і тари.

Методи обліку витрат на виробництво власної продукції в ресторанах і кафе. Документальне оформлення вибуття і продажу власної продукції і купованих товарів за готівку та за безготівковим розрахунком. Документальне оформлення списання псування цінностей та іншого вибуття. Облік товарів і тари в місцях зберігання. Звітність матеріально відповідальних осіб (комірників, барменів, кухарів). Порядок складання, перевірки звітів матеріально-відповідальних осіб. Організація синтетичного та аналітичного обліку виробництва власної продукції та купованих товарів.

Собівартість реалізованої продукції ресторанів і кафе.

Інвентаризація товарів і тари на підприємствах. Порядок проведення та документальне оформлення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей.

Визначення результатів інвентаризації.

Поняття та класифікація малоцінних і швидкозношуваних предметів, документування господарських операцій з їх руху та облік.

Тема 8. Облік грошових коштів, розрахунків

Порядок ведення касових операцій та їх документальне оформлення. Порядок ведення касової книги, перевірка та прийняття касового звіту в

бухгалтерії. Облік касових операцій. Інвентаризація каси. Поняття і облік грошових коштів у дорозі та контроль за їх надходженням.

Порядок відкриття рахунків в банках. Документальне оформлення операцій на поточному рахунку в банку. Виписки банку. Облік операцій на рахунках у банках.

Характеристика основних форм безготівкових розрахунків.

Визначення та визнання дебіторської заборгованості за П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». Облік розрахунків з покупцями та замовниками й іншими дебіторами. Облік резервів сумнівних боргів.

Порядок видачі коштів у підзвіт Відшкодування витрат на відрядження. Складання звіту про використання підзвітних сум й облік розрахунків з підзвітними особами.

Розрахунки з відшкодування матеріальних збитків.

Тема 9. Облік власного капіталу

Види капіталу та їх характеристика. Формування власного капіталу підприємств, які надають готельні послуги. Облік статутного капіталу. Облік пайового та інших видів капіталу.

Облік забезпечення зобов'язань. Цільове фінансування та цільові надходження.

Тема 10. Облік зобов'язань

Облік зобов'язань. Визначення та визнання зобов'язань за П(С)БО 11 «Зобов'язання».

Класифікація зобов'язань. Облік довгострокових зобов'язань. Облік поточних зобов'язань підприємств готельного господарства. Облік розрахунків з постачальниками і іншими кредиторами.

Облік розрахунків з оплати праці працівників готельного господарства та ресторанів і кафе. Види та форми оплати праці. Документальне оформлення особового складу, робочого часу і виробітку. Документальне оформлення розрахунків з оплати праці. Види і порядок утримань із заробітної плати.

Облік нараховувань до фондів соціального страхування.

Тема 11. Облік доходів та фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного господарства

Основні принципи обліку доходів в підприємствах готельно-ресторанного господарства. Формування й облік доходів закладів готельного господарства. Основні вимоги до визнання, складу й оцінки доходів згідно з П(С)БО 15 «Дохід». Класифікація доходів. Доходи від діяльності готельного господарства та ресторанів і кафе. Документальне оформлення доходів від надання готельних послуг. Документальне оформлення доходів від реалізації продукції ресторанів і кафе.

Документальне оформлення інших видів доходів від надання готельних послуг. Рахунки для обліку доходів.

Поняття і порядок формування, фінансових результатів. Характеристика рахунків з обліку фінансових результатів. Облік фінансових результатів. Порядок розподілу й використання прибутку.

Тема 12. Фінансова звітність та її основні показники

Фінансова звітність. Склад, призначення фінансової звітності та порядок її складання.

Характеристика П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 2 «Баланс», П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати», П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність». Звіт про рух грошових коштів за П(С)БО 4 «Звіт про рух грошових коштів» і його значення. Звіт про власний капітал за П(С)БО 5 «Звіт про власний капітал».

Використання показників фінансової звітності для прийняття управлінських рішень.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	к.р.	с. р.		л	п	лаб.	к.р.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Основи бухгалтерського обліку												
Тема 1. Сутність і значення бухгалтерського обліку як основи підприємницької діяльності, його предмет і метод	10	2	2			6						
Тема 2. Бухгалтерський баланс	10	2	2			6						
Тема 3. Система рахунків бухгалтерського обліку та подвійний запис	10	2	2			6						
Тема 4. Первинне спостереження та документація, вартісне вимірювання - оцінка та калькуляція	10	2	2			6						
Разом за розділом 1	40	8	8			24						
Розділ 2. Бухгалтерський облік на підприємствах сфери послуг												
Тема 5. Облік необоротних активів	10	2	2			6						
Тема 6. Облік виробництва і надання готельних послуг	11	3	3			5						
Тема 7. Облік діяльності ресторанів і кафе як підрозділів готельного господарства	10	2	2			6						
Тема 8. Облік грошових коштів, розрахунків	10	2	2			6						
Тема 9. Облік власного капіталу	9	2	2			5						
Тема 10. Облік зобов'язань	9	2	2			5						
Тема 11. Облік доходів та фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного господарства	12	3	3			6						
Тема 12. Фінансова звітність та її основні показники	9	2	2			5						
Разом за розділом 2	80	18	18			44						
Розрахункова підсумкова робота												
Усього годин	120	26	26			68						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	<p style="text-align: center;">Сутність і значення бухгалтерського обліку як основи підприємницької діяльності, його предмет і метод</p> <p>Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С. 11 задача 1.1</p>	2
2	<p style="text-align: center;">Бухгалтерський баланс</p> <p>Блакита Г.В. Бухгалтерський облік. Практикум. Навч. посіб.-К.: Центр учбової літератури, 2010.-152с. задача 1.2,1.3</p>	2
3.	<p style="text-align: center;">Система рахунків бухгалтерського обліку та подвійний запис</p> <p>Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С.16 задача 1.1 варіант 2, 1.2 варіант 1, задача 2.1</p>	2
4	<p style="text-align: center;">Первинне спостереження та документація, вартісне вимірювання - оцінка та калькуляція</p> <p>Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С.20 задача 1.3</p>	2
5	<p style="text-align: center;">Облік необоротних активів</p> <p>Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С.34 задачі П.3.1, П.3.2.</p>	2
6	<p style="text-align: center;">Облік виробництва і надання готельних послуг</p> <p>Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С.39 задачі П.3.3</p>	3
7	<p style="text-align: center;">Облік діяльності ресторанів і кафе як підрозділів готельного господарства</p> <p>Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С.45 задачі 3.1 - 3.4.</p>	2
8	<p style="text-align: center;">Облік грошових коштів, розрахунків</p> <p>Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С.58 задача 4.4</p>	2
9	<p style="text-align: center;">Облік власного капіталу</p> <p>Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С.67 задача 6.1</p>	2

10	Облік зобов'язань Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С.72 задача П 7.1	2
11	Облік доходів та фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного господарства Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С.75 задача П 7.3	3
12	Фінансова звітність та її основні показники Блакита Г. В. Бухгалтерський облік. Практикум. навч. посіб./ Г. В. Блакита. – К. : Центр учбової літератури, 2010. –152 с. С.101 наскрізна задача	2
13	Разом	26

5. Завдання для самостійної роботи

На основі вивченого теоретичного матеріалу виконати наступні завдання з практикуму: Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах сфери послуг (туристичні фірми та готельне господарство). Практикум: збірник ситуаційних та творчих завдань за ред. З.А. Бальченко. – К. : Видавництво Семенко Сергія, 2004. – 176 с.

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Сутність і значення бухгалтерського обліку як основи підприємницької діяльності, його предмет і метод С. 7 : завдання 1.1.1., С.10 : завдання 1.1.3	6
2	Бухгалтерський баланс С.11 : ситуаційне завдання № 1–3	6
3	Система рахунків бухгалтерського обліку та подвійний запис С. 15 : завдання 1.2.4 варіант № 1	6
4	Первинне спостереження та документація, вартісне вимірювання - оцінка та калькуляція С.16 : завдання 1.2.5 (варіант № 1), 1.2.6	6
5	Облік необоротних активів С. 16 : завдання 1.2.5 варіант № 2	6
6	Облік виробництва і надання готельних послуг С. 18. : завдання з 1.2.1 по 1.2.11	5
7	Облік діяльності ресторанів і кафе як підрозділів готельного господарства С.43 : № 1.3.2 (наскрізне завдання)	6
8	Облік грошових коштів, розрахунків С.47 : № 1.3.3 (наскрізне завдання)	6
9	Облік власного капіталу С.59 : № 1.4.3 (варіант 2)	5
10	Облік зобов'язань	5

	С.60 : № 1.4.4 (варіант 1), 1.4.5	
11	Облік доходів та фінансових результатів підприємств готельно-ресторанного господарства С.78 : завдання з 2.2.1 по 2.2.6, С. 89 з № 2.3 по № 2.6	6
12	Фінансова звітність та її основні показники С.62 : завдання з 1.4.7 по 1.4.11	5
14	Разом	68

6. Індивідуальні завдання і контрольна робота

Навчальним планом не передбачено виконання індивідуальних завдань і контрольної роботи.

7. Питання до іспиту з дисципліни

1. Сутність бухгалтерського обліку. Поняття господарського обліку.
2. Бухгалтерський облік, ціль, функції і основні принципи.
3. Облікові вимірники, що застосовуються в обліку .
4. Бухгалтерський баланс, його зміст і побудова.
5. Зміст статей балансу (звіту про фінансовий стан) за НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Терміни, що використовуються в НП(С)БО. Характеристика статей балансу.
6. Вплив господарських операцій на зміни у балансі. Типи змін.
7. Рахунки бухгалтерського обліку, їх зміст, побудова. Класифікація рахунків та їх характеристика.
8. Подвійний запис, його сутність і значення. Кореспонденція рахунків.
9. Характеристика синтетичних і аналітичних рахунків бухгалтерського обліку та взаємозв'язок між ними.
10. Бухгалтерські документи, їх роль та значення. Класифікація документів.
11. Вимоги до змісту, структури й оформлення документів. Зберігання документів. виправлення помилок у документах. Організація документообороту.
12. Інвентаризація та її значення в контролі за власністю.
13. Облікові реєстри. Поняття та роль облікових реєстрів.
14. Поняття необоротних активів, їх склад і значення в готельно-ресторанній діяльності. Класифікація необоротних активів.
15. Визначення, визнання і оцінка основних засобів за П(С)БО 7 «Основні засоби». Документування господарських операцій із руху основних засобів і їх облік.
16. Поняття та методи нарахування зносу (амортизації) основних засобів за П(С)БО 7 «Основні засоби». Інвентаризація основних засобів.
17. Витрати, що формують готельні послуги, їх структура.
18. Визнання витрат. Класифікація витрат і їх вплив на організацію бухгалтерського обліку. Прямі витрати готелів.
19. Загально -виробничі витрати і їх розподіл. Система рахунків на виробництво готельних послуг. Організація аналітичного обліку витрат

- на виробництво. Методи обліку витрат на виробництво і калькулювання собівартості готельних послуг.
20. Поняття і форми організації діяльності ресторанів і кафе готелів.
  21. Методи обліку витрат на виробництво власної продукції в ресторанах і кафе.
  22. Документальне оформлення вибуття і продажу власної продукції і купованих товарів за готівковим та безготівковим розрахунком. Собівартість реалізованої продукції ресторанів і кафе.
  23. Порядок ведення касових операцій та їх документальне оформлення.
  24. Облік касових операцій. Інвентаризація каси. Поняття і облік грошових коштів у дорозі та контроль за їх надходженням.
  25. Документальне оформлення операцій на поточному рахунку в банку. Виписки банку. Облік операцій на рахунках у банках.
  26. Види капіталу та їх характеристика. Формування власного капіталу підприємств, які надають готельні послуги.
  27. Облік зареєстрованого капіталу. Облік пайового та інших видів капіталу.
  28. Облік забезпечення зобов'язань. Цільове фінансування та цільові надходження.
  29. Облік зобов'язань. Визначення та визнання зобов'язань за П(С)БО 11 «Зобов'язання». Класифікація зобов'язань
  30. Облік довгострокових зобов'язань.
  31. Облік поточних зобов'язань підприємств готельного господарства.
  32. Облік розрахунків із постачальниками й іншими кредиторами.
  33. Облік розрахунків з оплати праці працівників готельного господарства та ресторанів і кафе. Види та форми оплати праці.
  34. Основні принципи обліку доходів у підприємствах готельно-ресторанного господарства.
  35. Формування й облік доходів закладів готельного господарства. Основні вимоги до визнання, складу й оцінки доходів згідно П(С)БО 15 «Дохід». Класифікація доходів.
  36. Доходи від діяльності готельного господарства та ресторанів і кафе. Документальне оформлення доходів від надання готельних послуг.
  37. Облік фінансових результатів. Порядок розподілу й використання прибутку.
  38. Фінансова звітність. Склад, призначення фінансової звітності та порядок її складання.
  39. Характеристика НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».
  40. Використання показників фінансової звітності для прийняття управлінських рішень.

8. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль із дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формах

усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів студентів під час обговорення питань на семінарських заняттях, тестування, тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією для визначення оцінки, під час визначення підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Засвоєння тем (поточний контроль) контролюється на семінарських та практичних заняттях відповідно до конкретних цілей, засвоєння розділів (проміжний контроль) – на практичних та семінарських підсумкових заняттях та/або виконанням індивідуальної семестрової роботи.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- розв'язування задач;
- виконання творчих завдань;
- виконання індивідуальної семестрової роботи.

Завданням контролю, який проводиться після вивчення розділів, є оцінювання знань, умінь та практичних навичок студентів, набутих під час засвоєння окремого модуля дисципліни. Розділ це логічно завершена частина теоретичного та практичного навчального матеріалу з навчальної дисципліни. Кожен окремих розділ включає в себе семінарські та практичні заняття, завдання для самостійної роботи, письмової контрольної роботи тощо. Оцінка, яка отримана студентом, – це сума балів, отриманих студентом за виконання всіх видів робіт, передбачених цим розділом.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних та семінарських занять.

Підсумковий контроль засвоєння розділів здійснюється по їх завершенню на підсумкових заняттях, також студенти виконують одну розрахункову підсумкову роботу з дисципліни «Бухгалтерський облік».

Метою виконання роботи є виявлення теоретичних знань студентів із дисципліни, а також вмінь застосовувати набуті знання для вирішення практичних завдань.

Варіант розрахункової підсумкової роботи визначається кожному студенту викладачем у відповідності до порядкового номера студента у журналі.

Оцінка успішності студента з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих розділів.

Семестровий підсумковий контроль із дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою дисципліни «Бухгалтерський облік».

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену в 7 семестрі.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота											Разом	Екзамен	Сума	
Розділ 1					Розділ 2							60	40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			

При вивченні кожної теми проводиться поточний контроль у формі тестових завдань, усного опитування та виступів студентів. Студент може отримати від **1** до **5** балів за кожну тему. Максимальна кількість балів при поточному контролі-60.

Максимальна кількість балів за екзамен складає 40. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70 – 89	добре	
50 – 69	задовільно	
1– 49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Про страхування: Закон України від 7 березня 1996 р. № 85/96-ВР.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16 липня 1999 р. № 996 – Ч. IV. Зі змінами та доповненнями, внесеними України від 15.05.2002 р. № 1707 – III, від 22.0.6.2000 р. № 1829 – III // «Галицькі контракти» / «Дебет – Кредит».
3. Про ліцензування певних видів господарської діяльності: Закон України від 1 червня 2000 року № 1775 – III // Відомості Верховної Ради України. – 2000р. –№ 36 – С. 299.
4. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. № 1023 – XII // Відомості Верховної Ради України. - 1991. № 30. Ст. 379.
5. Верига Ю. А. Бухгалтерський облік: нормативно-правові документи. Коментар : навч. посіб. / Ю. А. Верига, Г.І. Зима – К. : Центр навч. л-ри, 2009. – 656 с.
6. Про заповнення форми державної статистичної звітності з питань туризму та інструкцій щодо їх заповнення: Наказ Державного комітету статистики України від 4 березня 1998 р. № 96 .
7. Про затвердження форм Зведеного розрахунку суми земельного податку, довідки до уточненого розрахунку та Порядок їх

- подання № 434 // Вісник податкової служби України. – 2001. – №45
8. Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті: Постанова Міністерства транспорту України від 5.02.2001 р. № 65.
  9. Агафонова Л. Г. Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання : навч. посіб. / Л.Г. Агафонова, О.Є. Агафонова – К. : Знання України, 2002. – 351 с.
  10. Балченко З. А. «Бухгалтерський, фінансовий облік на підприємствах сфери послуг (туристичні фірми та готельне господарство)»: Практикум. / З. А. Балченко, І. В. Балченко, С. О. Балченко. – К., 2004. – 175 с.
  11. Балченко З. А. Бухгалтерський, фінансовий облік на підприємствах сфери послуг (торговельні підприємства, що входять в туристичні та готельні комплекси): практикум./ З. А. Балченко, І. В. Балченко, С. О. Балченко. – К. – 2002р. – с.156.
  12. Бухгалтерський облік в Україні : навч. посібник. за ред. Р. Л. Хом'яка. – 3-тє вид., доп. і перероб. – Львів : Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр "ІНТЕЛЕКТ+" Інституту післядипломної освіти); Інтелект-Захід. 2014. – 912 с.
  13. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік в громадському харчуванні : навч. посіб. Ф. Ф. Бутинець, Л. М. Янчева, О. М. Глушук та ін. – Житомир: ПП Рута. 2002. – 439 с.
  14. Ільїна С. Б. Основи аудиту : навч.-практ. посіб. С. Б. Ільїна– К.: Кондор. 2013. – 378 с.
  15. Король С. Я. Бухгалтерський облік у готельному господарстві / С. Я. Король – К., 2005. – 353 с.
  16. Лишиленко О. В. Бухгалтерський облік : підручник. / О. В. Лишиленко – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Центр учбової літератури. 2013. – 670 с.
  17. Мех Л. Порядок документального оформлення, обліку і оподаткування готельних послуг / Л. Мех // Галицькі контракти. – 2001. – № 24. – С. 21–29.

Допоміжна література

1. Биржаков М. Б. Введение в туризм : ученик М. Б. Біржаков – Изд. 6-е, перераб. и доп. – СПб. : Издательский дом Герда. 2004. – 448 с.
2. Бургунова Г. Н. Гостиничный и туристический бизнес: особенности бухгалтерского учета и налогообложения : учебное пособие./ Г. Н. Бургунова, Н. А. Каморджанова. – М. : Финансы и статистика. 1999. – 352 с.
3. Балченко З. А. Облік реалізації готельних послуг за новим планом рахунків / З.А. Балченко, І.В. Башенке. С.О. Балченко // Все про бухгалтерський облік . – 2000. – № 99 – С.10 – 15.
4. Балченко З. А. Бухгалтерський, фінансовий облік на підприємствах сфери послуг (туристичні фірми та готельне господарство) : практикум. З. А. Балченко, І. В. Балченко, С. О. Балченко. – К. : – 2004. – 175 с.
5. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік у громадському харчуванні : навч.

- посіб. Ф. Ф. Бутинець, Л. М. Янчева, О. М. Глушуктатші – Житомир. : ПП Рута. 2002 . – 439 с.
6. Бородина В. В. Ресторанно-гостиничный бизнес: учет, налоги, маркетинг, менеджмент. В. В. Бородина – М. : Книжный мир. 2001. – 165 с.
  7. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік і фінансова звітність в Україні : навч. посіб. С. Ф. Голов – Дніпропетровськ. ТОВ Баланс-клуб. 2000. – 766 с.
  8. Голов С. Ф. Бухгалтерський облік за міжнародними стандартами / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко – К.: Лібра. 2001. – 839 с.
  9. Каримов В. Б. Производственный учет в туристических организациях : Учебно-практич. пособие / В. Б. Каримов, Р. А. Сухов . – М. : Дашков и К. 2000. – 98с.
  10. Козырева Т.В. Компьютерная мини – бухгалтерия в турфирме. : учеб. пособие Т. В. Козырева – М. : Финансы и статистика. 1999. – 144 с.
  11. Кукушкина Л. П. Особенности ведения бухгалтерского учета в гостиничном бизнесе Л. П. Кукушкина – М. : Аудитор. 2000. – 77 с .
  12. Король С. Особливості організації та ведення бухгалтерського обліку підприємствами готельної інструкції / С. Король // Вісник податкової служби України. – 2001. – №37. – С. 36 – 48.
  13. Крысенко Т. Налоговый и бухгалтерский учет операций по представлению туристических услуг/ Т. Крысенко // Бухгалтерия, налоги, бизнес. 2000. – № 45.
  14. Литвиненко Я. В. Сучасна політика ціноутворення : навч. посіб. Я. В. Литвиненко –К. : МАУП. 2001. – 328 с.
  15. Мех Л. Порядок документального оформлення, обліку і оподаткування готельних послуг / Л. Мех // Галицькі контракти. 2001. – № 24. – С. 21-29.
  16. Папырина О. Учет деятельности туристических агентов / О. Папырина // Баланс - 2000. – № 18. – С. 23–27.
  17. Федорченко В. К. Правове регулювання туристичної діяльності в Україні В. К. Федорченко – К. : Юрінком ІНТЕР. – 2002. – 640 с.
  18. Яновская Н. Туризм, организация и учт / Н. Яновская, С. Филатов. – Харьков. Фактор. – 2002. – 216 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео - лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.itravel.ru> – туристичний інформаційний сервер
2. <http://www.turism.ru> – статистичний сервер в галузі туризму
3. <http://www.marketing.spb.ru> – інформаційний сервер з маркетингу
4. <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Офіційний сайт Державного комітету статистики України
5. <http://zakon.rada.gov.ua/> – Сайт «Законодавство України»
6. <http://www.tourism.gov.ua/> – Офіційний сайт Державної служби туризму і курортів.
7. <http://www.nbuv.gov.ua> сайт Національної бібліотеки м.. Вернадського
8. <http://www.tourserver.com.ua>

